

[Melchior]

Hr. Lasse Budtz talte i indledningen af sin tale meget om demokratiet og om demokratiske valgformer og styreformere. For en ordens skyld skal jeg understrege, at jeg ikke i min tale havde nævnt ordet demokrati eller demokratisk, men derfor har hr. Lasse Budtz selvfølgelig lov at gøre det. Men da hr. Lasse Budtz nu er ekspert, så vil jeg gerne bede ham – da han jo dog skal herop, kan jeg se – oplyse: hvor mange af de lande, Danmark har diplomatisk forbindelse med og masser af andre forbindelser med, hvor mange procent af de lande har den form for demokrati, som hr. Lasse Budtz påviste man ikke har i Rhodesia?

Det må sikkert være nemt for hr. Lasse Budtz at angive et tal, plus/minus et eller andet, som vil være retningsgivende.

Jeg tror, at hr. Lasse Budtz derved vil indse urimeligheden i at blande den sag, som i øvrigt er god, ind i den debat, der foregår i dag, og som også er god, men som bare handler om noget helt andet.

Udenrigsministeren sagde, at han ikke havde anlagt en moralsk vurdering, og jeg tror, jeg brugte det udtryk, at han havde givet karakter. Det afgørende ved bemærkningen var, at han havde givet karakterer, som man ikke giver andre lande. Der gøres forskel her. Der er masser af andre lande, og det er i overensstemmelse med det, jeg lige har sagt til hr. Lasse Budtz, at det er en helt anden diskussion. Der tales om privilegier på andres bekostning. Ja men det findes der jo i masser af lande. Det hører inte hit, som svenskerne siger.

Til syvende og sidst var det de sorte, der stemte ved det valg, der fandt sted, og når de finder, at dette er en sund overgangsordning for dem, så tror jeg nok, at vi skal acceptere det.

Inden nu formular A 1 fra »efterretnings«-partierne kommer frem, denne berømte, som vi har brugt så tit – der er snart slidt på den her i nyere tid – så må jeg sige, at jeg på mit partis vegne ikke kan give meddelelse om, at vi stemmer for det af hr. Jørgen Junior fremsatte dagsordensforslag. Grunden, som andre ordførere har været inde på, er, at det ikke er det rolige aftræk, som fru Lis Starcke talte om, og som forespørgerpartierne i høj grad er gået ind for her i dag.

Men vi vil gerne udmønte en anden dagsorden, og jeg skal derfor have den fornøjelse på hr. Ninn-Hansens og hr. Honorés og deres og mit eget partis vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at Rhodesia/Zimbabwe ved valg med betydelig stemmedeltagelse har tilvejebragt grundlaget for flertalsstyre, og opfordrer regeringen til at virke for ophævelse af de gældende sanktioner, hvis baggrund må anses for at være bortfaldet.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Jeg tror, at selv fru Lis Starcke vil erkende, at dette er en meget behersket og blid udtalelse, som jeg går ud fra at regeringspartierne kan acceptere, men som jeg altså samtidig har viden om at de har besluttet ikke at kunne acceptere.

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Johan Philipsen (V):

Hr. Ninn-Hansen havde en anmærkning til en udtalelse af mig, der lød: Rhodesia er stadig folkeretligt en engelsk koloni. Der skulle såmænd ikke lægges mere i det, end at Englands stilling er vigtig for Danmark. For jeg er da vidende om, at årene er gået siden 1965. Vi skriver 1979, men Englands stilling er for mig vigtig, og Danmarks deltagelse i FN's sanktioner kan man ikke afvise.

Og så skal jeg meddele, hvad der formodentlig ikke overrasker nogen, at jeg må afvise hr. Jørgen Juniors dagsorden.

Jeg skal i øvrigt i anledning af de mange udtalelser, der måske kan lyde lidt forskelligt, tillade mig at citere udenrigsministerens sidste sætninger. Citatet lyder således:

»Det er regeringens konklusion, at vi derfor står over for en situation med så mange nye elementer, at det ville være forhastet i dag eller inden for en nærmere fremtid at vurdere valgets indflydelse på mulighederne for at nå frem til en fredelig og internationalt acceptabel løsning på konflikten.